

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Vitæ S. Ferdinandi, Regis Castellæ Et Legionis, Ejus
Nominis Tertii**

Papebrochius, Daniel

Antverpiæ, 1684

§. III. Eadem, & quidem multo major, illius quam hujus ætas Chronologice
demonstratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42333

DE S. FERDINANDO REGE

mensus, nemo mirabitur, qui intelliget quomodo XIX Maij, in
Sylloge historica de S. Petro Celestino n. 22 videbimus eum
in assignando mortis anno, ad totos novem annos potuisse de-
cipi, tunc, cum res in Italia agebatur, vivens ac scribens, sed
longius forsitan Roma absens ideoque facilius deceptus.

§. III. Berengariæ multo major quam Blancæ
fororis ætas chronologice demonstratur.

14
Seniorem
Berengariæ
fuisse

Relatis expensisque auctoritatibus, quibus nituntur
quotquot primogenitur & prærogativam Berenga-
riæ assertam vel ademptam nunc volunt, si porrò
Chronologicas rationes velis consulere, omnes in-
venies pro Berengaria contra Blancam stare. De
Berengaria leges apud Toletanum lib. 7 cap. 23, quod cum si-
mul Alphonsus Rex Legionis & Conradus Frederici
Imperatoris filius militari cingulo ornarentur ab Alphon-
so Castellæ Rege, ipsa eorum alteri, scilicet Conrado, fuerit
desponsa; sed cum nolle abeunte sponsum in Teutoniam se-
qui, à desponsationis istius vinculo absoluta fuit per Archiepi-
scopum Toletanum Gundisalvum & Apostolicum Legatum
Gregorium. Quo id precise anno factum sit, non constat;
uti nec quo anno etatis sue regnare cœperit Legionensis Al-
phonsus: cingulum tamen militare suscipiens, non ponit
adolescentiam excessisse. Cum ergo regnare cœperit anno
MCLXXX, non videtur eâ ceremonia differri posse ultra annum
MCI XXXV, quippe qua facta sit circa principium regni sui,
ut ait Toletanus. Idem deinde Terasiam Lusitanam duxit
sub Pontificatu Clementis III, eoque & successore Cœlesti-
no III nequidquam divorrium imperante, uxorem habilit
saltem usque ad annum MCXCV; ac rursum simili se difficultati
implicuit, ducendo prædictam Berengariam, quæ eidem pe-
perit filium Ferdinandum anno MCXCVIII, utique jam an-
nos nata ut minimum viginti quatuor vel sex, ut pote anno
MCLXXXV jam nubilis, adeoque nata circa an. MCLXXIII, &
marito suo annis non multis junior. Ista autem soleritudo de
maritanda Berengaria, quam demonstravit pater totis xv
annis

annis prius quam cogitaretur de Blanca viro jungenda, indicium sane haud exiguum præbet grandioris in ea quam in Blanca etatis: & Alphonso, jam plena etatis viro conveniebat omnino seniorem jungi.

15 Quid autem Blanca? Tradita est in matrimonium ^{Blancam} Ludovico VIII, adhuc puer [&] annos dumtaxat tredecim vero multis nato, ut scribunt Sammarthani, anno MCC, neque ante annum ^{juniorem:} MCCIX cœpit ei liberos parere, ultimumque eorum vel penultimum Stephanum edidit anno MCCXXV. Si igitur eam ponas Berengaria seniorem, dicenda erit plus quam tricenaria venisse in manus mariti, tam imparis ut mater ejus esse potuerit; cœpisse autem parere quadragenaria, & seræ sexagenaria adhuc facunda fuisse. Neque hæc tantum sequentur, sed etiam quod filio ejus S. Ludovico transfractante contra Saracenos, & matrem regnum administrandum committente, fuerit annus octogenaria, hoc enim factum est anno MCCXLVIII; & ipsa obiit filio in Syria absente anno MCCI.II. Quod si ista dicta sunt abs bona, abs bonum etiam id unde sequuntur. At vero Chronicæ Ferdinandea Hispanica, Blancam inter Alphonsi filias quartam numerans, expedita nobis fecit omnia. Sic enim proficiente in Syriam filio fuisse illa annorum circa sexaginta, que etas consilio maxime valet, nec inepta est laboribus regiminis quantumcumque magni: & nuptrum ejus conciliatrix Alienor, ipsius via materna, eademque mater Regis Anglie, inter hunc & Philippum Francie Regem picem per easdem nupicias conciliatur, eoque in Castellam proœcta, ex neptibus suis, Alphonsi & Alienor Anglicarum filiabus, eam elegerit, cuius forma & etas ad futuri sponsi etatem accederet proxime. Talem porro nobis de scribit Egidius Parisiensis, in libro qui Carolinus inscribitur, & predicto juveni Ludovico dedicatur anno MCC, de futura ejus sponsa deque Joanne Rege Anglie, mortuo Ricardo fratre pacem composturo cum Francis, sic canens:

— Qui invaluit si vera susurrat
Rumor, ei (Philippo) in terræ cessurus parte Joan-

nes

Quodam conjugio Regem placabit; & ejus

Neptis

13 DE S. FERDINANDO REGE

Neptis (*ex sorore*) ab Hispanis aderit, cum fædere pacis,

CANDIDA (.i. Blanca) quæ nubat JUVENI VIRGUNCULA nostro.

Hanc auctoritatem (*qua nescio an convinentior ulla possit à quoquam desiderari*) contra seipsum pro Hispanis suggesterit nosser P. Philippus Labbe, in Tibulis Genealogicis Domus Regie pag. 54. Maneat igitur, quod Virguncula Blanca, si non impubes, ut summum tamen duodennis fuerit, cum tredecenni Principi est despensa; adeoque totis sedecim vel octodecim annis junior quam Berengaria, jam ante biennium mater, & ante annos quindecim postulata ad nuptias. Ista autem utriusque sponsi junior ætas, causa fuerit tam seri ex eo matrimonio fructus, qui primum anno nono in lucem venit; anno autem decimo quinto S. Ludovicus. Neque ad tenendam Blancae primogenituram suspicetur forsitan aliquis, tam imparis ætatis sponsam, uti consequens foret, juveni quamvis Principi electam fuisse, propter spem successionis in regnum Castelle. Habebat enim Rex pater tunc filium Ferdinandum, adhuc viventem; nec desperabat alios gignere; sicuti revera post annos tres genuit Henricum, cumque habuit successorem; & hoc primum mortuo, succedit eorumdem ex sorore Berengaria nepos, Ferdinandus sanctus.

Ideoque merito contempsit oblatum à rebellibus regnum,

16 Porro tanto junior Blanca ut filia Berengariæ fuisse din per etatem potuerit, haud mirum quod noluerit Alvaro, ceterisque rebellibus, regnum veluti à patre legatum offerentibus, consentire; licet, vivente adhuc socero Philippo Augusto, neicum Regina Franciae, & jam tum duplicitis filii Philippi ac Ludovici mater, quorum alterum potuisset in Castellam postulantibus mittere, si sororis potiori juri voluisse se opponere. Movere etiam eamdem potuit, ne quid ejusmodi tentaret, nota Comitis Alvari insolentia atque perfidia, non Regem Regno, sed Regis larvam sibi impeirare volentis, sub qua exerceceret firmaretque tyrannidem, adhuc novam, nec uno illo anno, quo vixit puer Henricus frater suus, satis confirmatam. Tertiam causam addit Spondanus, genio suo dignam, videlicet; Non eo tunc statu fuisse Regnum

Regnum Castellæ, ut potentissimi juxta ac religiosissimi Regis, solis expugnandis Infidelibus ac pacis inter Christianos Principes, etiam cum rerum suarum detimento, totis piissimi animi & florentissimi Regni viribus intenti, cupidinem, cum damno Christianitatis, in Hispania solicitare deberet.

17 *Quam florens fuerit Castellæ status cum moreretur Alphonſus IX, quantoque florentiorem eundem statum Deus fecerit Ferdinando, addito ei, præter Legionense regnum, totius Boeticæ dominatu, satis apparebit ex hac historia. Non autem nisi post utriusque Regine matris & S. nepoti suo Ferdinandi mortem, S. Ludovicus fuitur à Francis, illius filio Alphonso mouisse controvèrsiam, nulli ejus temporis historico notam, quam ille necesse habuerit consopire, filiam Ludovici Blancam petendo uxorem suo filio Ferdinando, & hinc nascituris liberis regnum paciscendo, etiam cum injuria alterius filii Sancii: quorum tamen nihil vel ex tabulis matrimonialibus vel ex scriptoribus probatur. Quam autem parum decore dicitur de sancto Rege Ludovico, quod ejusmodi controvèrsiam tunc demum moverit; tam est injuriosum aque Sancto Regi Ferdinando, quod sustineatur, alteri debitum Regnum tot oecclœsi annis absque scrupulo usurpare. Nam quod ait non nemo, ætatis prærogativam & Hispaniæ leges pro Blanca quidem facere, verum, jura regnandi, non leguleiorum tabulis contineri, sed potius studiis populi, & Principum dexteritate, virtute, festinatione, felicitate, quod in præsenti acciderit, hoc politicam sapit non satis Christianam, quamque absit ut Sanctis vel cogitando adscribat aliquis.*